Lekcja 53. Alfabet i literowanie 🔤

W której nauczysz się angielskiego alfabetu oraz literowania imion, nazwisk i adresów e-mail — przyda Ci się to zwłaszcza podczas rozmów telefonicznych. Nauczysz się też pytać o wymowę i poznasz praktyczne wskazówki, co zrobić, kiedy nie zrozumiesz rozmówcy.

PYTASZ, JAK SIĘ TO PISZE ✍️

How do you spell that? – Jak to się literuje? /haʊ duː juː spel ðæt/

⚠️ **UWAGA:** dosłownie to zdanie znaczy „jak ty to literujesz?”. Po angielsku pytanie o pisownię budujemy przez **you**, nawet wtedy, gdy nie chodzi o żadną konkretną osobę.

How do you spell your name? – Jak literujesz swoje imię? /haʊ duː juː spel jɔː neɪm/
What's your surname? – Jakie masz nazwisko? /wɒts jɔː ˈsɜːneɪm/

Dosłownie: „jakie jest twoje nazwisko?”.

What is your family name? – Jakie masz nazwisko? /wɒt ɪz jɔː ˈfæməli neɪm/

⚠️ **UWAGA:** **What is** to pełna forma **What's** — obu form używamy zamiennie. Angielskie **name** znaczy jednocześnie „imię” i „nazwisko” — dlatego w lekcji 10 rezerwacja była **under the name of Smith** – na nazwisko Smith. Kiedy trzeba to rozdzielić, mówimy **first name** – imię /fɜːst neɪm/ oraz **surname** albo **family name** – nazwisko. **Family name** dosłownie znaczy „nazwa rodziny” i zobaczysz je częściej na formularzach, niż usłyszysz w rozmowie.

ALFABET 🔤

Teraz najważniejsza część lekcji. Angielskie litery nazywają się zupełnie inaczej niż polskie i to główny powód, dla którego gubimy się przy literowaniu własnego nazwiska.

Przeczytaj je na głos, jedna po drugiej.

A – /eɪ/

B – /biː/

C – /siː/

D – /diː/

E – /iː/

F – /ef/

G – /dʒiː/

H – /eɪtʃ/

I – /aɪ/

J – /dʒeɪ/

K – /keɪ/

L – /el/

M – /em/

N – /en/

O – /əʊ/

P – /piː/

Q – /kjuː/

R – /ɑː/

S – /es/

T – /tiː/

U – /juː/

V – /viː/

W – /ˈdʌbəljuː/

X – /eks/

Y – /waɪ/

Z – /zed/ (UK) · /ziː/ (US)

⚠️ **UWAGA:** najczęściej mylimy te litery.

G to /dʒiː/, a **J** to /dʒeɪ/. Obie zaczynają się tak samo, więc ktoś łatwo zapisze Twoje nazwisko z **J** przez **G**.

V to /viː/, a **W** to /ˈdʌbəljuː/ — dosłownie „podwójne u”. Polskie „wu” nie pasuje do żadnej z tych liter.

Y to /waɪ/, choć po polsku mówimy „igrek”.

⚠️ **UWAGA:** literę **Z** mów /zed/ — tak jest w Wielkiej Brytanii. Jeśli rozmówca powie /ziː/, przejdź na jego wersję.

WIELKA LITERA I MAŁA LITERA 🔠

capital letter – wielka litera /ˈkæpɪtəl ˈletə/
small letter – mała litera /smɔːl ˈletə/

Przy dyktowaniu opuszczamy słowo **letter**. Mówimy samo **capital** albo **small**, a zaraz po nim literę.

capital K, small m – wielka litera K, mała litera m /ˈkæpɪtəl keɪ smɔːl em/

⚠️ **UWAGA:** słowo **capital** znasz już w innym znaczeniu — **Warsaw is the capital of Poland.** – Warszawa jest stolicą Polski. /ˈwɔːsɔː ɪz ðə ˈkæpɪtəl əv ˈpəʊlənd/

Są jeszcze dwa słowa o tym samym znaczeniu, ale używane w innej sytuacji.

uppercase – wielkie litery /ˌʌpəˈkeɪs/

lowercase – małe litery /ˌləʊəˈkeɪs/

My email is all lowercase. – Mój e-mail jest napisany w całości małymi literami. /maɪ ˈiːmeɪl ɪz ɔːl ˌləʊəˈkeɪs/

The password is in uppercase. – Hasło jest napisane wielkimi literami. /ðə ˈpɑːswɜːd ɪz ɪn ˌʌpəˈkeɪs/

⚠️ **UWAGA: capital** i **small** usłyszysz najczęściej przy pojedynczej literze, a **uppercase** i **lowercase** przy całym zapisie — przy haśle, adresie, formularzu. Granica nie jest sztywna i obu par używamy w codziennej rozmowie.

ZNAKI W ADRESIE 📧

Adres e-mail to nie tylko litery. Poniższe znaki usłyszysz przy dyktowaniu adresów, loginów i haseł — każdy ma swoją nazwę.

at (@) – małpa /æt/

dot (.) – kropka /dɒt/

comma (,) – przecinek /ˈkɒmə/

dash (–) – myślnik /dæʃ/

hyphen (-) – łącznik /ˈhaɪfən/

underscore (_) – podkreślnik /ˈʌndəskɔː/

plus (+) – plus /plʌs/

⚠️ **UWAGA:** w adresach i loginach jest tylko jeden taki znak: **-**. Formalnie nazywa się **hyphen**, ale przy dyktowaniu częściej usłyszysz **dash**. Obie nazwy będą zrozumiałe.

⚠️ **UWAGA:** **at** to zwyczajne słowo „przy, w” — to samo, które masz w **at home** – w domu /ət ˈhəʊm/. W adresie e-mail czytamy je po prostu **at**, nigdy dosłownie ~~***monkey***~~ /ˈmʌŋki/ – ~~*małpa*~~. Rozmówca nie zrozumie, o co chodzi.

⚠️ **UWAGA:** kropka na końcu zdania to **a full stop** /ə fʊl stɒp/. Kropka w adresie i w internecie to zawsze **dot**. To dwa różne słowa na ten sam znak i nie mylimy ich.

DYKTUJESZ SWÓJ E-MAIL 📮

Popatrz, jak literuje się gotowy adres.

kate@gmail.com

k /keɪ/ · **a** /eɪ/ · **t** /tiː/ · **e** /iː/ · **at** /æt/ · **gmail** /ˈdʒiːmeɪl/ · **dot** /dɒt/ · **com** /kɒm/

A teraz drugi.

kamil@gmail.com

k /keɪ/ · **a** /eɪ/ · **m** /em/ · **i** /aɪ/ · **l** /el/ · **at** /æt/ · **gmail** /ˈdʒiːmeɪl/ · **dot** /dɒt/ · **com** /kɒm/

My email is kamil at gmail dot com. – Mój e-mail to kamil małpa gmail kropka com. /maɪ ˈiːmeɪl ɪz ˈkæmɪl æt ˈdʒiːmeɪl dɒt kɒm/

NIE DOSŁYSZAŁEŚ LITERY ❓

Przez telefon połowa liter brzmi tak samo. Zamiast prosić o powtórzenie całości, dopytaj o jedną literę.

Was that B or P? – To było B czy P? /wɒz ðæt bi: ɔ: pi:/

Was that T or D? – To było T czy D? /wɒz ðæt ti: ɔ: di:/

Was that M or N? – To było M czy N? /wɒz ðæt em ɔ: en/

⚠️ **UWAGA:** czasem przeszłym zajmiemy się w trzecim miesiącu. Na razie zapamiętaj tylko to wyrażenie.

LITERA JAK NAZWA MIASTA 🏙️

Kiedy dyktujesz po angielsku i rozmówca nie wie, o jaką literę chodzi, dodaj miasto albo państwo, którego nazwa zaczyna się na tę literę. Zapamiętaj ten schemat:

That's [litera] **as in** [miasto / państwo].

That's D as in Derby. – To jest D jak Derby. /ðæts di: əz ɪn ˈdɑ:bi/

That's M as in Manchester. – To jest M jak Manchester. /ðæts em əz ɪn ˈmæntʃɪstə/

That's L as in London. – To jest L jak London. /ðæts el əz ɪn ˈlʌndən/

That's E as in England. – To jest E jak England. /ðæts i: əz ɪn ˈɪŋgləɳd/

Kiedy w słowie są dwie takie same litery obok siebie, dodaj słowo **double**. Tutaj po **as in** nie podajesz już miasta, tylko słowo z tą podwójną literą. Mówisz też krócej — bez **That's**.

Double L, as in Miller. – Podwójne L, jak w „Miller”. /ˈdʌbəl el əz ɪn ˈmɪlə/

Double N, as in Anna. – Podwójne N, jak w „Anna”. /ˈdʌbəl en əz ɪn ˈænə/

Double T, as in Scott. – Podwójne T, jak w „Scott”. /ˈdʌbəl tiː əz ɪn skɒt/

DOPYTUJESZ I POTWIERDZASZ ✅

Kiedy to Ty zapisujesz, a druga strona literuje za szybko, wróć do początku.

What's the first letter? – Jaka jest pierwsza litera? /wɒts ðə fɜːst ˈletə/

Na koniec zawsze potwierdź, że wszystko się zgadza.

That's correct. – Zgadza się. /ðæts kəˈrekt/

Dosłownie: „to jest poprawne”.

That's right. – Zgadza się. /ðæts raɪt/

GDY LITEROWANIE NIE WYSTARCZA 💬

Czasem szybciej będzie zrobić to samemu albo poprosić o wiadomość.

Can I type it myself? – Czy mogę to wpisać sam? /kən aɪ taɪp ɪt maɪ ˈself/

⚠️ **UWAGA: to write** /tə raɪt/ znaczy po prostu „pisać” — ręką, długopisem, ale też na komputerze. **To type** /tə taɪp/ zawęża to do jednej czynności: pisania na klawiaturze telefonu, laptopa albo automatu na lotnisku.

Let me do it. – Daj mi to zrobić. /let miː duː ɪt/

Dosłownie: „pozwól mi to zrobić”.

Can you send me the details by text? – Czy możesz mi wysłać szczegóły SMS-em? /kən juː send miː ðə ˈdiːteɪlz baɪ tekst/

JAK TO WYMÓWIĆ 🗣️

Wiesz już, jak zapytać o pisownię. Zostało drugie pytanie: jak to słowo wymówić.

How do you pronounce it? – Jak się to wymawia? /haʊ duː juː prə ˈnaʊns ɪt/

⚠️ **UWAGA:** to pytanie budujemy przez **you** dokładnie tak samo jak pytanie o pisownię, choć po polsku mówimy bezosobowo. Po angielsku słowo prawie nigdy nie brzmi tak, jak się je pisze, więc masz na to dwa osobne pytania: **How do you spell that?** – jak to przeliterować, oraz **How do you pronounce it?** – jak to wymówić.

PODSUMOWANIE 📌

Prosisz o pisownię: **How do you spell that?**

Literujesz: **A** /eɪ/, **B** /biː/, **C** /siː/, **D** /diː/

Mówisz o wielkości liter: **capital K, small m**

Podajesz adres: **My email is kamil at gmail dot com.**

Pytasz o nazwisko: **What's your surname?**

Sprawdzasz literę: **Was that M or N?**

Wyjaśniasz, która to litera: **That's M as in Manchester.**

Prosisz o wiadomość: **Can you send me the details by text?**

Pytasz o wymowę: **How do you pronounce it?**

Potwierdzasz: **That's correct.**

BRAWO TY 🥳🚀🙌